

Karsten Hansen til reiðar um ferðin í búskapinum heldur fram:

- Verður kanska neyðugt at seta tiltøk í verk longu í ár

– Enn er støðan verri enn so hættislig. Men heldur hendan gongdin fram, kann tað verða neyðugt at seta búskaparlig tiltøk í verk longu seinni í ár, fyri at steðga eini nýggjari kreppu í føðingini

ÁKI BERTHOLDSEN

– Vit mugu ikki fáa áttati-árin aftur í Føroyum.

– Men tað, sum hevur upptætt størri týðning: Vit mugu ikki fáa nitiárin aftur í Føroyum.

Hetta er hornasteinurinn í figgjarpolitikkinum hjá Karsten Hansen, sigur hann. Og tí er hann eisini til reiðar at seta tiltøk í verk, um tað verður neyðugt, fyri at taka broddin av eini møguligari kreppu so skjótt sum gjørligt.

Og tað er kanska sumt, sum bendir á, at tað verður neyðugt nokk so skjótt.

Tað er nógv ferð á føroyska búskapinum í løtuni.

Og heldur vøksturin fram við somu ferð, kann tað verða neyðugt at bremsa gongdina við at seta búskaparlig tiltøk í verk.

– Vit fylgja sera gjølla við gongdina. Og visir tað seg at vera neyðugt, eri eg eisini til reiðar at seta tiltøk í verk, sigur Karsten Hansen.

Hinvegin er hann langt frá samdur við formanninum í ráðgevanði nevndini fyri Føroyar, Arne Larsen, tá ið hesin ávarar ímóti búskaparligu gongdini í Føroyum.

Tvørturímóti er hann eitt sindur ókrymduður av tí, sum danski vísmáðurin sigur.

Arne Larsen sigur í seinastu „Sondagsavisen“, at búskaparliga gongdin í Føroyum má tálmas, tí nýtslan er ov stór og avleiðingin av hesum kann blíva ov stórar lónarhækkingar.

Hann mælir til antin sparringar ella skattahækkingar fyri at tálma gongdina.

Og tað er hetta, sum Karsten Hansen ikki skilur.

– Tað sðsta, Arne Larsen segði, seinast hann var í Føroyum, var, at nú var aftur rúmd fyri lónarhækkingum.

– Og eg havi ongantíð dult fyri, at tað var sera óheppið sagt, tí tað skerst

– Í løtuni er nógv ferð á føroyska búskapinum og heldur hendan gongdin fram, kann tað verða neyðugt at seta tiltøk í verk fyri at tálma vøkstrinum, sigur Karsten Hansen.

ikk burtur, at nettupp hetta er skotið okkum í skógvarnar í alt vár.

– Men hetta rímar ikki við tað, sum hann sigur nú.

Tað er nógv ferð á

Annars ástannur Karsten Hansen, at tað er rættiliga nógv ferð á búskapinum í løtuni.

Og hann heldur, at tað er neyðugt at hava eitt ógvuliga vakið eyga við gongdina.

– Men at samanbera gongdina nú við áttatiárin er heilt burturvið.

– Eitt nú eru tað ongi milliard-veðhald, ið liggja sum ein bumba undir landskassanum nú, eins og í áttatiárunum.

– Somuleiðis kann eg vísa á, at í løtuni eru lónarútgjaldingar um 355 milliónir um mánaðin.

– Í 1989 vóru tær um 375 milliónir um mánaðin, sum svarar til 490 milliónir í dag. Somuleiðis hava vit havt ein prísvøkstur uppá eini 3% um árið og tað er heldur einki ræðandi tal, tí í londunum uttanum okkum er prísvøksturin hægr.

Karsten Hansen vísir eisini á, at vit hava hampiliga stórt avlop á handilsjavnunum, tvs, at útflutningurin er størri enn innflutningurin.

– Somuleiðis er innflutningurin til beinleiðis nýtslu minkaður eitt vet í seinastuni. Og at vinnulívið ger fløgur, skuldi helst kastað enn meiri av sær aftur seinni, so tað ræðist eg ikki so illa.

Eitt, sum Arne Larsen serliga heftir seg við, er, at innflutningurin av bilum er vaksin heili 22%?

– Tað er rætt, at tað er eitt høgt tal. Men tað veldst um, hvørur prosentini verða roknað av. Tí vit skulu hava í huga, at vit frammanundan høvdu eini fimm ár, har at kalla ingin bilur varð innfluttur. So veruleikin er, at tað eru nógvir bilar, sum mugu skiftast út nú, tí í Føroyum halda teir ikki so leingi sum áðrastaðni.

– Eg haldi ikki, at vanligi føroyingurin hevur ikki tað stóra av pengum. Men tað er blivið lættari at keypa bil og tann møguleikan brúka fólk.

– Tó kann ein vansi verða, at bankar og spari-kassar fara at læna ov nógvt til bilar, feru o.a. kann tað skjótt enda galið, t.d. um rentan hækkar aftur.

Karsten Hansen sigur, at ein annar avgerandi munur á búskapinum nú og í áttatiárunum er, at tær almennu fløgurnar eru nógvt minni nú, enn tær hava verið og raksturinn er lutfalsliga eisini nógvt blígari, samstundis sum skuldin verður niðurgjaldin.

Arne Larsen sigur, at tað gongur ikki nóg skjótt at afturgjalda skuldina?

– Tað kann hann hava sína meining um. Men vit halda okkara avtalur um skuldina.

– Eg kann tó skjótt verða

andi at tiltøk verða sett í verk so tíðliga sum gjørligt, um tað skuldi verðið neyðugt.

– Vit hava havt tey glaðu áttatiárin í Føroyum. Men vit minnst øll, hvussu pínufullir timburmennir vóru í nitiárunum.

– Fyri meg er tað ógvuliga umráðandi, at vit ikki endurtaka áttatiárin, tí vit mugu fyri alt í verðini ikki fáa nitiárin aftur. So tað, sum vit hava sett okkum

fyri er, at verður tað neyðugt, skal broddurin takast av beinanvegin, so at tað ikki merktist so fast. Tí longri vit drála, fastari fara tiltøkini at raka, akkurát sum í áttati-og fyrst í nitiárunum.

Karsten Hansen sigur, at politiskt er semja um, at verður tað neyðugt, skulu tiltøk eisini verða sett í verk.

Og hann dylir ikki fyri, at sum er, heldur hann, at tað kanska er heldur nógv ferð á búskapinum.

– Støðan er ikki hættislig enn. Men heldur hendan

gongdin fram, verður tað kanska neyðugt at seta tiltøk í verk, kanska longu seinni í ár, fyri at tálma nýtsluna.

Hvørgi tiltøk, talan kann verða um, vil hann ikki siga nakað sum helst um enn.

– Men vit arbeiða longu við ymsum uppskotum til búskaparlig tiltøk fyri at hava tey klár, beinanvegin, skuldi tað verðið neyðugt.

– Eitt nú sigur hann, at eitt av tiltøkunum kundi verið at sett okkurt slag av skyldbundnari uppsparing í verk, kanska til eftirløn hjá fólki.

Annars hevur formaður fólkløksins á tingi, Óli Breckmann, ferð eftir ferð sagt, at búskaparlig inntriv koma ikki uppá tal, so leingi, fólkløkskurin er í nánd av Tinganesi, sum hann tók til?

– Tað veldst um, hvønn tú roknar sum Fólkløkskurin.

– Tað er bara tann eini, sum hoyrist. Eg ivist ikki í, at fólkløksins lutur fer ikki at liggja eftir, um tað verður neyðugt at seta tiltøk í verk, sigur Karsten Hansen.

Arne Larsen ávarar eisini ímóti at oljupengarnir ikki verða brúktir so at teir seta enn meiri ferð á búskapin?

– Hatta er onki nýtt, tí vit vita av, at vit skulu vera varnir og vit arbeiða við málinum.

– Men at tosa um upphiting av oljupengum nú, er nakað tíðliga. Tí har oljan er nú, hitar hon ongan, sigur Karsten Hansen.

Vit gora tað, sum er neyðugt

Annars leggur figgjarmálaráðharrin áherslu á, at hann fylgir ógvuliga gjølliga við búskaparligu gongdini í Føroyum.

– Vit eru alla tíðina á varðhaldi. Og verður tað neyðugt, fara vit eisini at seta tey neyðugu tiltøkini í verk fyri at tálma gongdina.

Figgjarmálaráðharrin sigur, at fyri seg er tað avger-

– Vanligi føroyingurin hevur ikki tað stóra av pengum. Men vónandi fara peningastovrnarnir ikki at læna ov nógvt til beinleiðis nýtslu, heldur vøksturin fram, kann tað verða neyðugt at trækka á bremsurnar, sigur Karsten Hansen